آرمان ملّی
armanmeli.ir
سال پنجم
شماره ۱۹۱۷
سه شنبه
۱۴۰۳ • ۰۶ • ۲۰
۶ ربیع‌الاول ۱۴۴۶/ ۱۰ سپتامبر ۲۰۲۴

«آرمان ملی» اتهامات غرب و اقدامات همسایه شمالی را بررسی می‌کند

جولان تاکتیک‌ها در مقابل راهبرد ایران

جنگ روایت‌ها و جولان تاکتیک‌ها

آرمان ملی: سیاست خارجی از مهم‌ترین وجوه حیات اجتماعی و سیاسی یک کشور است، چراکه نحوه کنش کشور در محیط بیرونی تاثیر حیاتی بر تمامی جنبه‌های داخلی و خارجی آن کشور دارد. در همین راستا، هر کشوری در نظام بین‌الملل لاجرم نیازمند تعیین اهدافی در سیاست خارجی خود است تا به بهترین شکل ممکن منافع ملی خود را تأمین کند و نیازهای راهبردی، اقتصادی، سیاسی، نظامی، امنیتی و فرهنگی‌اش را در کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت برآورده نماید. هر کشوری راهبردی برای رسیدن به اهداف بلندمدت خود دارد. راهبرد یا استراتژی به رویکردی بلندمدت اشاره دارد که اهداف نهایی و راه رسیدن به آنها را آشکار می‌سازد. اما تاکتیک‌ها در واقع گام‌های کوچک و کوتاه‌مدتی هستند که برای رسیدن به اهداف مشخص‌شده در استراتژی به ما کمک می‌کنند. با توجه به این اشاره کوتاه می‌توان نگاه دقیق‌تری به همجه این روزها به جمهوری اسلامی ایران انداخت. تاکتیک‌هایی که هم از سوی جبهه غرب گرفته شده مانند اتهام ارسال موشک بالستیک به روسیه یا بازی جدید پوتین با کارت زنگزور.

چرایی اتهام از سوی جبهه غرب

ایالات متحده آمریکا در تدوین سند ملی کلان و فرامرزی تلاش نموده است تا خود را ناجی جهان در قرن بیست و یکم معرفی نماید. در استراتژی آمریکا مهار چین از جمله راهبردهای بلندمدت این سند است. آمریکا در کنار این راهبرد با درگیر روسیه در جبهه اوکراین این کشور (روسیه) از یک ابر قدرت جهانی سعی در تنزل این رتبه به یک قدرت منطقه‌ای دارد. آمریکا در خاورمیانه نیز استراتژی‌اش حفظ رژیم صهیونیستی است. و در این راستا در مدت ۱۱ ماهی که از عملیات طوفان الاقصی می‌گذرد تمام قد در کنار اسرائیل چه در میدان جنگ یا میدان دیپلماسی ایستاده است. در میدان جنگ کمک‌های نظامی گسترده به رژیم صهیونیستی و دفاع از این کشور با کمک شرکا منطقه‌ای و اروپایی خود در حمله وعده صادق ایران به وضوح آشکار است. آمریکا در این مرحله تاکتیک‌های بسیاری برای حفظ اسرائیل و تضعیف جبهه مقاومت از جمله مرکز معنوی و نماد اقتدار این جبهه یعنی ایران به کار برد؛ مانند خیمه شب بازی آتش بس، اما در شرایط کنونی با توجه به گستاخی رژیم صهیونیستی که بدون اجازه آمریکا ممکن نبود و آن ترور مهمان دیپلماتیک ایران اسماعیل هنیه و تاکید ایران مبنی به خون‌خواهی این بلوک به تاکتیک اتهام زنی روی آورده است. چون هم اسرائیل و هم غرب می‌دانند راهبرد ایران مبنی بر خون‌خواهی قطعی است چنانچه فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در بازدید رئیس جمهور از قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) روایتی جدید از جنگ دریایی با رژیم صهیونیستی را طی سال‌های گذشته بیان کرد. سرلشکر حسین سلامی اظهار کرد: «طی ۵-۶ سال از سال‌های تحریم، سختی‌هایی داشتیم و توانستیم داستان‌های شگفت‌انگیزی را پشت سر بگذاریم. وی ادامه داد: دشمن در آن سال‌ها ما را در تقاطع تحریم، کرونا، ترامپ، تهدید، عملیات نظامی و انزوای سیاسی قرار داد. ۱۴ فروند کشتی ما را در دریای سرخ و دریای مدیترانه با هدف قطع صادرات نفت ایران زدند. اوایل متوجه نبودیم که چه کسی و کدام کشور کشتی‌هایمان را می‌زند، اما بالاخره متوجه شدیم. رژیم صهیونیستی بسیار مرموزانه و مبهم کشتی‌های ایران را در دریای سرخ و دریای مدیترانه هدف قرار می‌داد. ۱۲ کشتی از رژیم صهیونیستی را در شمال اقیانوس هند و سایر جاها زدیم، کشتی پنجم را که زدیم دست‌شان بالا رفت و گفتند ما نبرد کشتی‌ها را متوقف می‌کنیم. انگلیسی‌ها نفت‌کش ایران را در جبل‌الطارق گرفتند ما هم کشتی استینا امپرا را از آنها گرفتیم بعد با هم مبادله کردیم، تسلیم شدند. فرمانده کل سپاه پاسداران بیان کرد: دو کشتی‌مان را در یونان گرفتند و دو کشتی آنها را گرفتیم و در نهایت تسلیم شدند.

در عملیات وعده صادق در پاسخ به حمله به کنسولگری ایران در دمشق، ایران یکی از بزرگ‌ترین عملیات‌های موشکی و پهپادی در سطح جهان را به نمایش گذشت. یا در پاسخ به ترور سپهبد شهید قاسم سلیمانی برای اولین بار بعد از جنگ جهانی دوم یعنی قریب به ۸۰ سال کشوری مستقیم به پایگاه نظامی آمریکا حمله کرد و عین‌الاسد آماج موشک‌های بالستیک ایران قرار گرفت. پس غرب و اسرائیل بر راهبرد قطعی ایران در پاسخ به تجاوز تمامیت ارضی خود واقف هستند. اما این تاکتیک ایران است که آنها را گیج کرده است و سرزمین اشغالی را در اضطراب برده است. در این اوضاع و احوال غرب درگیر جبهه اوکراین نیز هست. و تاکتیک نخ نما شده آنها اتهام به سایرین و پای ثابت آن ایران است. و با اتهام ارسال موشک به روسیه سعی در درگیر ایران به این مساله و دور کردن افکار عمومی از جنایت اسرائیل در غزه دارند. غربی‌ها و اسرائیل به خوبی می‌دانند این جولان تاکتیک‌ها تاثیری بر اراده ایران نخواهد داشت.

> **مسیر اتصال جمهوری آذربایجان به جمهوری خودمختار نخجوان که بخشی از قلمرو این کشور است، به معضل این روزهای بین دو بازیگر اصلی یعنی باکو و ایروان تبدیل شده است. طی بیش از سه دهه گذشته یعنی بعد از جنگ اول قره‌باغ که این منطقه در تصرف ارمنستان بود، جمهوری آذربایجان از طریق ایران به نخجوان دسترسی داشت و ایران هم مشکلی با این مساله نداشت، اما بعد از جنگ دوم قره‌باغ در سال ۲۰۲۰ که جمهوری آذربایجان اکثر مناطق قره‌باغ را به تصرف خود بازگرداند، بحث ایجاد دالانی در استان سیونیک که جمهوری آذربایجان آن را زنگزور غربی می‌خواند، پررنگ شده است**

زنگزور، کارت بازی جدید پوتین؟

امسال، اوکراین ابتکار عمل را در دریا به دست گرفته و حملات بیشتری را به کریمه و مواضع روسیه در دریای سیاه متمرکز کرده است. با تاکتیک‌ها و تسلیحات جدید، مقابله با این حملات برای ارتش روسیه دشوارتر شده است. پایان سال ۲۰۲۳ و اوایل سال ۲۰۲۴ برای ناوگان دریای سیاه روسیه مرگبار بود، زیرا اوکراین حداقل یک‌سوم کشتی‌های ناوگان، از جمله زیردریایی روستوف- نا- دونو که در ۱۲ مرداد هدف قرار گرفت، منهدم یا آسیب جدی رسانده است. حملات مداوم اوکراین علیه ناوگان سطحی روسیه، تأسیسات پدافند هوایی، فرودگاه‌ها و انبارهای مهمات و سوخت در کریمه می‌تواند به نیروهای اوکراینی فرصتی برای به دست آوردن موقعیت قوی‌تر در بازپس گیری شبه جزیره کریمه بدهد. عملیات کورسک اوکراین اقتدارگرایی ناکارآمد روسیه را نشان می‌دهد. تهاجم اوکراین به استان کورسک روسیه در ماه اوت امسال، عدم آمادگی کرملین برای پیشروی نظامی اوکراین در خاک روسیه از طریق استقرار مجدد نیروها و اتکا به سربازان وظیفه جدید را برجسته کرده است. در این شرایط بعد از لفاظی‌های مقامات جمهوری آذربایجان و ترکیه درباره آنچه کریدور زنگزور خوانده می‌شود، اخیرا روسیه نیز به حامیان احداث این دالان پیوسته است.

اهمیت زنگزور

مسیر اتصال جمهوری آذربایجان به جمهوری خودمختار نخجوان که بخشی از قلمرو این کشور است، به معضل این روزهای بین دو بازیگر اصلی یعنی باکو و ایروان تبدیل شده است. طی بیش از سه دهه گذشته یعنی بعد از جنگ اول قره‌باغ که این منطقه در تصرف ارمنستان بود، جمهوری آذربایجان از طریق ایران به نخجوان دسترسی داشت و ایران هم مشکلی با این مساله نداشت. اما بعد از جنگ دوم قره‌باغ در سال ۲۰۲۰ که جمهوری آذربایجان اکثر مناطق قره‌باغ را به تصرف خود بازگرداند، بحث ایجاد دالانی در استان سیونیک که جمهوری آذربایجان آن را زنگزور غربی می‌خواند، پررنگ شده است. درواقع باکو می‌خواهد با استفاده از این دالان که در مرز بین ایران و ارمنستان قرار دارد، دیگر از داخل ایران به نخجوان متصل نشود. این در حالی است که ایران هیچ مخالفتی با اجرای بند نهم توافق آتش‌بس ۲۰۲۰ قره‌باغ که شامل دسترسی آذربایجان به نخجوان از طریق ایران می‌شود، ندارد و در طول سه دهه گذشته ارتباط بین باکو و منطقه نخجوان تنها از طریق ایران صورت می‌گرفت.

مسکو چه می‌گوید؟

طی روزهای اخیر مسکو نیز پشت باکو درآمده و بعد از سفر دو هفته پیش ولادیمیر پوتین به جمهوری آذربایجان، سخنگوی وزارت خارجه این کشور از حمایت مسکو از طرح ایجاد دالان زنگزور خبر داد. این در حالی است که پیش از این روسیه موضع منفعلانه‌ای درباره این منطقه داشت و هیچ‌گاه به این صراحت موضع‌گیری نکرده بود. به دنبال سفر ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه به باکو، سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه این کشور در مصاحبه با کانال یک روسیه گفت: «ما طرفدار انعقاد سریع یک معاهده صلح میان باکو و ایروان و رفع انسداد ارتباطات هستیم. وی دولت ارمنستان را مانع این مهم توصیف کرد و افزود: «متاسفانه این رهبری ارمنستان است که در توافق‌نامه امضا شده توسط نخست‌وزیر پاشینیان، در مورد ارتباطات از منطقه سیونیک ارمنستان، کارشکنی می‌کند.

این موضع، دقیقا یکی از بندهای توافقنامه صلح مسکو است که سال ۲۰۲۰ بین ارمنستان و آذربایجان با حضور پوتین امضا شد. در این بند گفته شده که طرفین باید از راه‌های مواصلاتی رفع انسداد کنند؛ در عین حال رفع انسداد از راه‌های ارتباطی، تنها منحصر به مسیر زنگزور نیست. رفع انسداد از مسیرهای ارتباطی، بازکردن راه‌های ارمنستان به ایران از مسیر جمهوری آذربایجان و امکان دسترسی به آستارا و بیله سوار و همچنین امکان دسترسی ارمنستان به جلفا در ایران از مسیر نخجوان را هم شامل می‌شود. همچنین اگر ترکیه بخواهد از مسیر زنگزور استفاده کند، باید از راه ارمنستان به دریای سیاه از مسیر شمال ترکیه نیز رفع انسداد شود. پس رفع انسداد از مسیرهای مواصلاتی از جمله باز شدن زنگزور یک اقدام فوری و سهل الوصول نیست و مستلزم مذاکرات طولانی و سخت میان کشورهای ارمنستان، آذربایجان و ترکیه است. سختی این مذاکرات از آن جهت است که آذربایجان و ترکیه علاقه‌مند به رفع انسداد از مسیرهای ارتباطی برای ارمنستان نیستند، چراکه نمی‌خواهند این کشور از محاصره خارج شود. روسیه با اتخاذ موضعی مبتنی بر رفع انسداد از مسیرهای مواصلاتی، به دنبال این است که دالان زنگزور به شکلی باز شود که طبق مفاد موافقت نامه مسکو در سال ۲۰۲۰، تحت نظارت نیروهای روسیه باشد. مسکو قصد دارد با این ترفند هم حضور نظامی خود را در قفقاز تقویت کند و هم بر تردد غربی‌ها در این گذرگاه نظارت و کنترل داشته باشد. در عین حال روسیه زیرکانه قصد دارد اینگونه القا کند که مخالف باز بودن راه‌های ارتباطی نیست و تنها ایران است که با این اتفاق که می‌تواند موجب پیشرفت اقتصادی کشورهای قفقاز شود، مخالف است. ماریا زاخاروا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه نیز در اظهاراتی گفت که زنگزور مسیری است که می‌تواند قلمرو اصلی آذربایجان به نخجوان را از طریق سیونیک ارمنستان متصل کند. وی افزود: «حتما در چارچوب گفت‌وگوهای صلح سه جانبه با ارمنستان، رفع انسداد زنگزور مورد بحث قرار می‌گیرد. وقتی که از وی درباره موضع ایران سوال شد، زاخاروا خطاب به خبرنگاران گفت: «ما نگرانی طرف ایرانی را در مورد کریدور زنگزور دیده‌ایم که باید برای شفاف‌سازی با تهران تماس بگیرید. اما موضع مسکو در این مورد کاملا قطعی است. ما بر اساس این واقعیت پیش می‌رویم که راه‌حل باید برای ارمنستان، آذربایجان و همسایگان منطقه قابل قبول باشد. این موضع‌گیری روسیه بار دیگر جمهوری اسلامی را بر آن داشت تا موضع صریح کشورمان درباره عدم تغییر مرزها را یادآوری کند. چنانچه سیدعباس عراقچی وزیر امور خارجه روز پنجشنبه ۱۵ شهریور ماه عنوان کرد: صلح، امنیت و ثبات منطقه‌ای تنها یک اولویت نیست، بلکه یکی از استوانه‌های امنیت ملی ماست. وی افزود: هر تهدیدی علیه تمامیت ارضی همسایگان ما، یا ترسیم دوباره مرزها، چه در شمال باشد، چه در جنوب، چه در شرق و چه در غرب، کاملا غیرقابل‌قبول است و برای ایران خط قرمز به شمار می‌رود.

هر چند در سال اخیر به خاطر شرایط بین‌المللی و منطقه‌ای روابط ایران و روسیه گسترش یافته است و برخی از شراکت استراتژیک ایران و روسیه می‌گویند اما روسیه خاطره چندان خوشی در ذهن مردم ایران ندارد و شاهد مواضع متناقض و ضد ایران آن نیز بوده‌ایم مانند قضیه جزایر سه‌گانه و سابق تاریخی سیاه روسیه در معاهده ترکمنچای و گلستان و اقدام اخیر دالان زنگزور. حشمت ا... فلاحت پیشه رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در مجلس دهم در یادداشتی برای آرمان ملی نوشت: «زنگزور، حمله پیش‌دستانه پوتین برای جلوگیری از احتمال شکل گیری کانال‌های ارتباطی دولت جدید ایران و آمریکاست. اگر رفتارهای روسیه در قبال ایران را مرور کنیم، به این نتیجه می‌رسیم که روسیه به دنبال این است که ایران را همچنان در تعلیق نگه دارد. و به گفته برخی کارشناسان روسیه بیم نزدیکی ایران و غرب را دارد و این درشرایط از تاکتیک زنگزور استفاده کرده است.

در نهایت

این یک اصل پذیرفته شده در حوزه بین‌الملل است که دشمنان و دوستان تا ابدا ثابت نیستند، اما منافع ملی ثابت است. در این جنگ و جولان تاکتیک‌ها مهم اجرا راهبرد بلندمدت و حفظ منافع ملی است.

خبر

مقام معظم رهبری:

دشمن آنچنان که وانمود می‌کند دستش پُر نیست

ادامه از صفحه ۲

حضرت آیت ا... خامنه‌ای اظهار کردند: این حرکت جنگ روانی دشمن وقتی در عرصه‌ی نظامی وارد می‌شود، نتیجه‌اش ترس است، عقب‌نشینی است که قرآن کریم این عقب‌نشینی را در واقع موجب غضب الهی بیان کرده و تبیین کرده؛ اگر چنانچه در مقابل دشمنی که مهاجم به شماست انواع مهاجم هست، حالا یک وقت مهاجم با شمشیر و در میدان، روبه‌رو و سینه‌به‌سینه است، یک وقت مهاجم تبلیغاتی است، یک وقت مهاجم اقتصادی است، یک وقت مهاجم نظامی است با ابزارهای جدید ـ عقب‌نشینی غیر تاکتیکی کردید گاهی اوقات عقب‌نشینی هم یک تاکتیک است مثل پیشروی، که آن عیب ندارد: تاکتیک این است اگر غیر از این موارد عقب‌نشینی کردید، فقد باء بِغضبٍ مِنا.... در میدان نظامی این [جور] است؛ در میدان سیاسی هم عینا همین جور است. مقام معظم رهبری افزودند: در میدان سیاسی هم بزرگ‌نمایی دشمن موجب می‌شود انسان احساس کند که خودش در انزواست، احساس کند که ضعیف است، احساس کند از عهده او برنمی‌آید؛ نتیجه‌اش این است که تسلیم خواسته‌های او بشود؛ این کار را بکنید، چشم؛ آن کار را نکنید، چشم؛ کما اینکه الان انواع و اقسام دولت‌هایی هستند با ملت‌های بزرگ و کوچک که اینها این جوری هستند؛ هر چه بهشان گفته بشود، در مقابل، «چشم» است؛ از خودشان اراده‌ای ندارند. ایشان بیان کردند: حالا در پشت میز دیپلماسی و مذاکرات دیپلماسی البته آداب و شرایطی وجود دارد. آن چشم را به شکل‌های مختلف می‌شود گفت؛ اما در واقع چشم است که شما می‌بینید. در حالی که همان‌ها اگر به ملت‌های خودشان تکیه بکنند، اگر به توانایی‌های داخلی خودشان تکیه کنند، اگر حقیقت موجودیت آن دشمن را بشناسند و بدانند که دستش آن قدرها که وانمود می‌کند پر نیست، می‌توانند نگویند چشم؛ اما اینها را توجه نمی‌کنند، می‌گویند چشم. این در میدان سیاست.

مقام معظم رهبری اظهار داشتند: در میدان فرهنگ هم این بزرگ‌نمایی یک جور دیگر خودش را نشان می‌دهد؛ احساس انفعال، مجذوب فرهنگ طرف مقابل شدن، فرهنگ خودی را تحقیر کردن، به پایبندی به فرهنگ بیگانه افتخار کردن. یک عده‌ای هستند که وقتی حرف می‌زنند یا وقتی چیز می‌نویسند، افتخار می‌کنند که یک لغت فرنگی به کار ببرند؛ افتخار می‌کنند که تعبیر ایرانی‌اش را به کار نبرند، تعبیر فرنگی‌اش را به کار ببرند. حالا یک وقت هست که شما یک مقابل ایرانی ندارید، تلویزیون، تلویزیون است؛ ما یک لغت ایرانی برای آن نداریم؛ اگرچه میشد همان اولی که آمد، برای آن لغت گذاشت، اما حالا مجبوریم آن را بگوییم تلویزیون. ایشان ادامه دادند: اما خیلی از لغات متعارف رایج در زبان بعضی‌ها که فرنگی است، ما الزامی نداریم؛ یکی از نتایج آن بزرگ‌نمایی این است که فرهنگ او را، رسومات او را، آداب زندگی او را، سبک زندگی او را قبول می‌کنیم، می‌پذیریم؛ ببینید، خب، این جنگ روانی دشمن است. آنکه در مقابل این جنگ روانی با تمام وجود ایستاد، او کیست؟ همان جوان‌هایی هستند که شما الان دارید برایشان بزرگداشت برگزار می‌کنید، دارید آنها را بزرگ می‌دارید، که واقعا هم بزرگند. مقام معظم رهبری عنوان کردند: در این بزرگداشت‌ها این حقیقت را مجسم کنید و نشان بدهید. این حرف من است.

همه این چیزهایی که شما گفتید: دست‌نوشته‌ها، کتاب‌ها، فیلم‌ها، بزرگداشت‌ها، نامگذاری کوچه و خیابان و ورزشگاه و غیره، خوب است، همه‌ی اینها لازم است. بعضی از اینها که کهنه می‌شود. یعنی مثلاً شما اسم خیابان را که به اسم شهید می‌گذارید، خب خیلی خوب است، اما سه چهار سال که گذشت، مردم می‌گویند «خیابان شهید بهشتی»، و اصلاً به یاد شهید بهشتی هم نمی‌افتند. شما الان مثلاً خیابان شهید بهشتی کجا می‌روید آقا؟ خیابان شهید بهشتی؛ اصلاً انسان به یاد بهشتی شهیدِ عزیز هم نمی‌افتد. بعضی‌هایش که این جوری است؛ عیبی ندارد، در عین حال بگذارید. بعضی‌هایش که ماندگار است مثل فیلم، بیشتر از همه کتاب اینها البته ماندگار است اینها را باید کاری کنید که خروجی داشته باشد. یعنی شما کتاب را چاپ می‌کنید، خیلی خب، چند نفر این کتاب را می‌خوانند؟ چند نفر وقتی خواندند، از آن یادداشت برمی‌دارند؟ چند نفر وقتی که با رفقایشان در حلقه‌های دوستانه نشستند، از این یادداشت‌ها استفاده می‌کنند و اینها را با همدیگر تبادل می‌کنند؟ اینها را مورد نظر قرار بدهید. ببینید راه این چیست؛ چه کار می‌توانید بکنید که این کتاب که ماندگارتر از همه هم کتاب است؛ از فیلم و مانند اینها ماندگارتر است بتواند یک تحول ایجاد کند در آن کسی که کتاب را می‌خواند. ایشان عنوان کردند: خب ما در کشور چند ده میلیون جوان داریم؛ شمارگان چاپ این کتاب مثلاً فرض کنید که حالا اگر ده بار چاپ بشود، ده تا دو هزار تا که حداکثر است می‌شود بیست هزار جلد؛ بیست هزار جلد در مقابل بیست میلیون خیلی رقم کوچکی است. کاری کنید که اولاً بیست هزار نفر بخوانند، و همان بیست هزار نفری که می‌خوانند این کتاب را، به معنای واقعی کلمه، این شخصیت، این کسی که شما توصیفش کردید، چهره‌نگاری کردید، در سبک زندگی آنها، در وجود آنها، در فکر آنها، فرهنگ آنها اثر بگذارد؛ همتتان باید این باشد.

حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای تصریح کردند: من همیشه به این جمع‌هایی که برای بزرگداشت شهدا می‌آیند با ما دیدار می‌کنند مثل شما این را توصیه می‌کنم: خروجی‌ها را در نظر بگیرید؛ صِرف کار کافی نیست. ان‌شاءا... خداوند شماها را موفق بدارد، مؤید بدارد؛ شهدای عزیز آن منطقه را، آن استان را خداوند رحمت کند، درجاتشان را عالی کند، شفاعتشان را نصیب ما کند، ما را هم به فضل و لطف خودش به آنها ملحق کند.

دیدگاه

محسن بهاروند:

ایران از منزوی شدن روسیه جلوگیری کرد

به گفته مقامات آمریکایی و اروپایی، ایران موشک‌های بالستیک کوتاه‌برد را به روسیه ارسال کرده است. مقامات اروپایی می‌گویند که واشنگتن اخیرا متحدان خود را از اقدام ایران مطلع کرده است. این عبارات تازه‌ترین ادعایی است که روزنامه آمریکایی وال استریت ژورنال درباره رابطه جمهوری اسلامی ایران با فدراسیون روسیه در سایه تداوم حملات روسیه به اوکراین منتشر کرده است. ۵ اسفند ۱۴۰۰ (۲۴ فوریه ۲۰۲۲) بود که روسیه تهاجم گسترده‌ای را به همسایه غربی خود یعنی اوکراین آغاز کرد. البته این حمله نقطه آغاز تنش میان مسکو و کی‌یف نبود بلکه می‌توان آن را نقطه اوج بحرانی دانست که از سال ۲۰۱۴ میان دو کشور آغاز شده بود. کارشناسان حمله روسیه به اوکراین را بزرگ‌ترین حمله نظامی متعارف به خاک اروپا از زمان جنگ جهانی دوم می‌دانند. جماران با محسن بهاروند، سفیر پیشین ایران در لندن و کارشناس ارشد روابط بین‌الملل که دستی هم در پرونده مذاکرات جمهوری اسلامی ایران با اوکراین در دو سال اخیر داشته، درباره چرایی سردی کم سابقه رابطه ایران و اروپا و تاثیر دوستی ایران با روسیه در میانه جنگ اوکراین بر این رابطه و همچنین نقشه راه مدنظر او برای خروج ایران و اوکراین از وضعیت تنش‌آمیز فعلی گفت‌وگو کرده است. محسن بهاروند در پاسخ به این پرسش که چرا در سه سال اخیر رابطه ایران با اروپا به سردی گرائید، می‌گوید: سردی رابطه ایران و اروپا چند دلیل متفاوت داشت؛ نخست آنکه در این مدت جریان‌های سیاسی تند و نسل جدیدی در عرصه سیاست‌ورزی اروپا به روی کار آمد که بی‌تجربه بود و تندروی داشت. دوم اینکه در جریان اعتراض‌های داخلی در ایران، اروپایی‌ها گمان کردند که نظام سیاسی در ایران به شدت تضعیف شده و حتی ممکن است این اعتراض‌ها به سقوط جمهوری اسلامی منجر شود، در نتیجه مواضع آنها در نتیجه تحلیل اشتباهی که از وضعیت در ایران داشتند بسیار تند و تیز شد. سومین دلیل هم جنگ روسیه علیه اوکراین بود که باعث تخریب بیشتر روابط ایران و اروپا شد. چهارم سیاست تحریم و ابزارهای اجبار آمیز یکجانبه، ابتکار دیپلماتیک را از جهان غرب سلب کرده است. سیاست‌های تحریمی باعث شده است که دیپلمات‌های آمریکایی و اروپایی نیاز به اقدام دیپلماتیک مذاکره و اقناع را مانند گذشته احساس نکنند.

ایران راه تنفسی روسیه را باز کرد

سفیر پیشین ایران در لندن با اشاره به اینکه در حال حاضر بحث روسیه و اوکراین بیش‌ترین تاثیر را در روابط ایران و اروپا دارد، افزود: اروپایی‌ها در زمانی که با روسیه به واسطه حمله این کشور به اوکراین تا سطح تنش حداکثری رفتند و همگام با آمریکا تلاش کردند با منزوی سازی روسیه، تمام راه‌های تنفسی این کشور را مسدود کنند ناگهان احساس کردند که کشور مهمی مانند ایران برای روسیه راه تنفس باز کرده است. واقعیت هم این است که ایران در این شرایط برای روسیه راه تنفسی باز کرد و امیدوارم که روسها بدانند ما چه کمک بزرگی به آنها کرده و از منزوی شدن روسیه جلوگیری و راه تنفس را برای این کشور باز کردیم. این کار ظاهرا بر اروپایی‌ها گران آمده است. بهاروند با تاکید بر اینکه کمکی که جمهوری اسلامی ایران به روسیه کرد صرفا از سر خصومت و دشمنی با اروپا نبود، ادامه داد: این تحلیل اشتباهی است که اروپایی‌ها مرتکب شدند. غرب تمام راه‌های تنفس ایران را پس از بازگشت تحریم‌های امریکا علیه ایران بسته بود و ایران چاره‌ای نداشت جز اینکه از روسیه کمک گرفته و همکاری متقابلی را با این کشور پیش ببرد.

اروپا همواره از ایران طلبکار بوده است

معاون وزیر خارجه در امور حقوقی و بین‌المللی در دولت دوازدهم با اشاره به اینکه اروپا همواره در یک رابطه یک طرفه با جمهوری اسلامی ایران بوده است، می‌گوید: اروپا همواره از ایران مطالبه داشته و هیچ‌گاه به ایران نگفته که ما در ازای این مطالبه یا این درخواست چه چیزی به شما می‌دهیم یا چه امکانی را برای شما فراهم می‌کنیم. سیاست اروپا همواره تلاش برای تحمیل یک خواسته بود. اروپا در زمان جنگ روسیه و اوکراین، گمان کرد که ما وارد حوزه امنیتی اروپا شدیم و علیه امنیت اروپا کار می‌کنیم. در حالی که همکاری ایران و روسیه حتی علیه اوکراین هم نبود. عضو هیات مذاکره‌کننده ایران با طرف اوکراینی در پاسخ به پرسشی درباره اتهام‌های مطرح شده به ایران پیرامون ارسال تسلیحات نظامی به روسیه از پهپاد تا موشک‌های بالستیک کوتاه برد، گفت: در ابتدا و قبل از ترک وزارت امور خارجه شخص من به همراه هیات کشورمان مسئول مذاکرات با طرف اوکراینی در مورد پهپادها بودم. ما در مذاکراتی که با اوکراینی‌ها داشتیم تلاش کردیم به هیات اعزامی این کشور که شامل نظامی‌ها و دیپلمات‌های این کشور بود بگوییم که اگر ما قبلا همکاری نظامی با روسیه داشتیم به معنای صدور این مجوز نبوده که روسیه از آن علیه اوکراین استفاده کند. استدلال ایران بود که ایران هیچ‌گاه با روسیه توافق نکرده که از تجهیزات ایران را علیه اوکراین استفاده کند. موضع ما در جنگ اوکراین نیز هیچ‌گاه جانبداری از روسیه نبوده است. در حال حاضر سایر کشورها هم به طرفین سلاح فروخته‌اند و کشورهای مختلف از این فضاها استفاده می‌کنند.